

er et noget besynderligt Maal at sætte sig paa Færøerne netop i dette Øjeblik, da Færingerne nylig har været med til at vedtage Grundloven. Færingernes Repræsentanter stemte sammen med os andre for Grundloven og var valgte til at stemme for Grundloven, og en af de mest fundamentale Bestemmelser i Grundloven er den, at Lovgivningsmagten er hos Kongen og Rigsdagen i Forening — ikke hos Kongen og Lagtinget i Forening, men hos Kongen og Rigsdagen i Forening. Det er en Bestemmelse, som Færingerne har stemt for. Alle Parter der oppe ønskede Grundlovens Vedtagelse, og de Repræsentanter, Færingerne sendte herved, havde Paalæg om at stemme for Grundloven med denne Bestemmelse. Naar Færingerne selv har stemt for, at Lovgivningsmagten er hos Kongen og Rigsdagen i Forening, kan de ikke godt samtidig kræve, at Lovgivningsmyndigheden for en Del eller helt skal lægges over i Lagtingets Haand. Men det er det, Selvstyrepatriet ønsker, og heroverfor mener jeg, vi her nede for Færingernes Skyld og for vor egen Skyld har den Pligt at give ren Besked, at sige klart, at det kan der ikke være Tale om. Vi maa holde paa, at Lovgivningsmagten er der, hvor den efter Grundloven skal være.

Nu ser jeg nok, at Ordføreren for Selvstyrepatriet har sagt om Grundloven — men rigtignok for egen Regning —, at „den synes at have en anden Stilling for Færøerne end andre Love. Grundloven har nemlig ikke været forelagt Lagtinget, hverken i 1849, 1866 eller 1915. Hvorfor er Grundloven ikke blevet forelagt Lagtinget? Man fristes ogsaa til at opstille Spørgsmaalet: Er Grundloven gældende for Færøerne?“ Denne Fristelse synes jeg ikke, nogen Færing skulde falde for, navnlig ikke umiddelbart efter, at alle Færingerne har stemt for den nye Grundlov som gældende for hele Riget, altsaa ogsaa for Færøerne, den Grundlov, hvis fundamentale Bestemmelse om Magtens Fordeling netop er, at Lovgivningsmagten er hos Kongen og Rigsdagen i Forening.

Hvad det andet Spørgsmaal angaar, Spørgsmaalet om at faa løst noget paa Fællesskabet med Hensyn til Finanserne og Skatterne, maa jeg sige, at Færingerne her, hvis der virkelig er et saadant Ønske hos dem, vistnok befinder sig i en Vildfarelse. Det nuværende Fællesskab er nemlig højst gunstigt for Færøerne. De Indtægter, som Statskassen har fra Færøerne, er ret smaa, medens de Udgifter,

den har til Færøerne, er meget store. I 1914—15 havde Staten af Færøerne en Indtægt af 46,958 Kr. 61 Øre. Det var Færøernes Bidrag til de fælles Fornødenheder. Alene paa § 17, Justitsministeriet, havde vi en Udgift til Færøerne paa 167,280 Kr. 91 Øre. Paa § 18 havde vi til det færøske Skolevæsen en Udgift af 46,441 Kr. 04 Øre. Altsaa, Skolevæsenet har omtrent slugt Færøernes Bidrag til de fælles Fornødenheder. Naar saa dertil kommer, at Færøerne intet Bidrag yder til vort Forsvarsvæsen, som koster Landet mange Penge, at de ingen Værnepligt har, er fri for alle de Byrder, som følger deraf, og endvidere, at de ved en Opgørelse, som skulde være en fuldkommen Opgørelse — hvad den vel skulde være —, maatte tage deres Part af Statsgælden, som ikke blev ringe, tror jeg, at en saadan Opgørelse vilde falde i høj Grad ud til Ugunst for Færøerne. Jeg har nok set nogle Opgørelser deroppe fra, hvori der regnes ud, at de med den Del af Kirkegodset, som Staten har, skulde have bragt store Ofre til Statskassen, men det hviler paa en ren Misforstaaelse, idet man ikke samtidig tager Hensyn til alle de Udgifter, som Staten bestandig har haft og har maattet have for Færøernes Skyld.

Endelig skal vi ogsaa huske, at den egentlige Grund til, at Færøerne ved Kieler-Freden kom til at staa sammen med os og ikke med Norge, var, at man den Gang i Sverige og Norge helst vilde være fri baade for Island og Færøerne, fordi deres Besiddelse betød et stort Stykke Statsgæld. Da vi havde Opgørelsen efter Freden i Kiel 1814, ønskede Carl Johan ikke paa nogen Maade at faa Island og Færøerne med, og i Norge ønskede de det heller ikke, fordi de vilde have saa lille et Bidrag af Statsgælden som muligt at svare. De gennem mange Aar mellem os, Sverige og Norge førte Forhandlinger om dette Spørgsmaal førte endelig til, at vi maatte nøjes med 12 Mill. Kr. som Bidrag til vor Statskasse for den fælles Statsgæld, medens vor Statsgæld, der efter Datidens Forhold var svimlende høj, vel maatte ansættes til 168 Mill. Kr., saa at Statsraad Motzfeldt i sin Tid kunde sige, at de i Norge var sluppet billigt deraf, idet de var sluppet med kun at betale en Fjortendedel, naar ikke Hensyn toges til Kolonierne og til de fælles Indretninger. Naar dette er Forholdet — og det er Forholdet —, har vi netop faaet Island og Færøerne til at staa sammen med os andre som et stort Stykke